

О. О. Лаврова-Манзенко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і фінансів,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1320-6940>
Є. О. Петриченко,
магістрант кафедри обліку і фінансів,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4678-2471>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.20.162

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ УНИКНЕННЯ

O. Lavrova-Manzenko,
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Finance,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
Ye. Petrychenko,
Master's Student of the Department of Accounting and Finance,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

PROBLEMS IN ACCOUNTING FOR READY-MADE PRODUCTS AND WAYS TO PREVENT THEM

У статті досліджено сутність категорії готової продукції та основні проблеми обліку готової продукції на сучасних підприємствах та їхній вплив на фінансову звітність. Авторами ідентифіковано, що для цілей обліку готова продукція визначається як завершені товари, що можуть бути реалізовані або використані у виробничих процесах. Аналізуються найбільш поширені проблеми, зокрема неправильна оцінка собівартості продукції, неточний облік залишків, а також недооцінка знецінення готової продукції. Особливу увагу приділено впливу людського фактору та недостатньої автоматизації облікових процесів. У статті запропоновано шляхи уникнення цих проблем, такі як впровадження автоматизованих систем управління складом, регулярна інвентаризація, дотримання стандартів бухгалтерського обліку та своєчасна переоцінка продукції. Також акцентується на важливості стратегічного управління запасами для забезпечення фінансової стабільності підприємства та підвищення його конкурентоспроможності на ринку. Стаття містить практичні рекомендації для бухгалтерів та менеджерів, які прагнуть мінімізувати помилки в обліку та оптимізувати управління готовою продукцією в умовах сучасних економічних викликів.

The article examines the essence of the category with accounting of finished goods at contemporary enterprises, focusing particularly on how these issues affect financial reporting and overall business operations. In today's rapidly changing business environment, the accurate accounting of finished goods is critical, as it directly influences the financial health of the company and its decision-making processes. Finished goods, for accounting purposes, refer to completed items that are either ready for sale or are set to be utilized in subsequent production cycles. However, despite the straightforward definition, the accounting process itself is fraught with difficulties that can lead to substantial financial misstatements.

The authors thoroughly explore some of the most prevalent issues related to finished goods accounting. Among these, incorrect costing methods often lead to a misrepresentation of the true cost of production. This misrepresentation can skew the overall profitability of the enterprise and result in misguided financial strategies. Another common issue is the inaccurate recording of inventory levels, where companies may either overstate or understate their actual stock, leading to inefficiencies in supply chain management and resource allocation. Additionally, the undervaluation of goods that have lost their market value but are still recorded at their original cost presents a significant risk. This problem can artificially inflate a company's assets and distort the true financial position of the enterprise.

Moreover, the article emphasizes the considerable role of the human factor in contributing to these issues. Manual accounting processes, while still widespread, are highly susceptible to human error, particularly during data entry and report generation. These errors not only affect the accuracy of financial reports but can also lead to poor decision-making at the managerial level. The authors argue that the reliance on outdated, manual methods in an era of increasing technological sophistication is a major hindrance to effective accounting practices.

In light of these challenges, the article offers several practical solutions aimed at improving the accuracy and reliability of finished goods accounting. One of the primary recommendations is the adoption of automated warehouse management systems (WMS). These systems can streamline the tracking and management of inventory in real time, reducing the likelihood of errors and ensuring that financial data is always up to date. Regular and systematic inventory audits are also suggested as a way to detect discrepancies early and correct them before they can impact the broader financial picture.

Furthermore, the article stresses the need for companies to adhere strictly to established accounting standards. Compliance with these standards ensures consistency and transparency in financial reporting, which is particularly important for enterprises looking to attract investors or secure financing. In addition, the authors advocate for timely product revaluation, especially in cases where market conditions have led to a decline in the value of finished goods. Such revaluations can prevent companies from overstating their assets and provide a more accurate reflection of their financial standing.

Strategic inventory management is also highlighted as a key factor in achieving long-term financial stability and competitiveness. Effective inventory management practices enable enterprises to optimize their stock levels, minimize holding costs, and avoid stockouts, all of which contribute to more efficient operations and better financial performance. By adopting a more proactive approach to inventory control, businesses can not only improve their day-to-day operations but also enhance their resilience to market fluctuations and economic uncertainties.

In conclusion, the article provides a comprehensive set of recommendations for accountants, financial managers, and other stakeholders involved in the management of finished goods. By leveraging automation, conducting regular audits, and adhering to best practices in accounting, enterprises can significantly reduce the likelihood of errors in their financial reporting. These improvements will not only contribute to greater operational efficiency but also strengthen the overall financial health of the organization, positioning it for success in an increasingly competitive marketplace.

The article is particularly relevant for businesses seeking to modernize their accounting practices and ensure compliance with international financial standards. It also serves as a useful resource for accounting professionals who aim to stay abreast of the latest developments in the field and implement innovative solutions to common accounting problems.

Ключові слова: облік готової продукції, автоматизація обліку, ERP-системи, управління запасами, фінансова стабільність, інноваційні технології, оптимізація процесів, управління підприємством, документообіг, ефективність виробництва.

Keywords: finished goods accounting, accounting automation, ERP systems, inventory management, financial stability, innovative technologies, process optimization, enterprise management, document flow, production efficiency.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасних умовах розвитку економіки точний і прозорий облік готової продукції набуває особливого значення для забезпечення ефективної фінансової звітності

підприємств. Готова продукція є одним із ключових активів компаній, оскільки вона безпосередньо впливає на обсяги продажів, прибутковість і фінансову стабільність підприємства. Проте у процесі обліку готової продукції виникає ряд проблем, пов'язаних із правильною оцінкою собівартості, інвентаризацією залишків та своєчасним обліком знецінення продукції.

Таблиця 1. Порівняльна характеристика методів оцінки готової продукції

Критерій	Метод фактичної собівартості	Метод нормативної собівартості
База для розрахунку	Реальні витрати на виробництво (матеріали, праця, накладні витрати)	Попередньо встановлені нормативи (планові витрати на одиницю продукції)
Точність	Висока, оскільки враховує всі фактичні витрати	Залежить від точності норм, може відрізнятися від реальних витрат
Гнучкість	Враховує всі зміни та відхилення під час виробничого процесу	Менш гнучкий, оскільки базується на планових показниках
Простота використання	Більш складний, потребує ретельного обліку всіх витрат	Простіший у використанні, оскільки спирається на попередньо встановлені норми
Можливість планування	Орієнтований на післяфактум оцінку	Допомагає у плануванні виробничих витрат та контроль витрат
Використання в управлінні	Підходить для детального аналізу фактичних витрат і звітності	Підходить для управління та контролю витрат на виробництво
Виявлення відхилень	Відхилення виявляються під час аналізу фактичних витрат	Допомагає контролювати відхилення від запланованих показників

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 2].

Основна проблема полягає в тому, що неточності в обліку готової продукції можуть призвести до викривлення фінансових результатів підприємства, що своєю чергою впливає на прийняття управлінських рішень. Неправильний облік витрат і залишків продукції може призвести до недооцінки або переоцінки активів, що створює ризики для подальшого фінансового планування.

Зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями полягає в дослідженнях з бухгалтерського обліку та фінансового менеджменту, які вивчають вплив точності облікових даних на стратегії розвитку компаній, зокрема на управління витратами, ціноутворенням та інвестиційною привабливістю. Практичні завдання полягають у впровадженні інноваційних підходів до автоматизації обліку, що дозволяють мінімізувати помилки та підвищити ефективність управління готовою продукцією.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика обліку готової продукції залишається однією з ключових тем для досліджень в галузі бухгалтерського обліку та фінансового менеджменту. Останні публікації приділяють увагу аспектам оцінки собівартості продукції, точності інвентаризації та автоматизації облікових процесів. Вчені, такі як О. М. Рибалко та О. С. Полтавченко, досліджували важливість визначення відхилень між фактичною та умовною вартістю готової продукції після формування калькуляції [1]. Вони підкреслюють, що ефективний бухгалтерський облік повинен не лише фіксувати обсяг продукції та доходи від її реалізації, але також враховувати асортимент, масштаби виробництва та продажів для формування більш точної картини фінансового стану підприємства.

Одним із головних висновків цих досліджень є важливість автоматизації документообігу для уникнення помилок, які часто виникають при "паперовій" формі обліку, особливо під час перенесення даних із первинних документів до звітів. Зокрема, Рибалко О.М. зазначає, що впровадження автоматизованих систем об-

ліку дозволяє підприємствам значно підвищити точність формування звітів і спростити процес інвентаризації.

Дослідження Н. М. Жмур також підтверджують, що ефективність роботи бухгалтерії значно зростає при використанні інформаційних технологій [2]. Автоматизовані системи дозволяють не лише зменшити кількість помилок, але й підвищити швидкість обробки даних. Це особливо важливо для великих підприємств, які працюють із широким асортиментом продукції та потребують оперативної звітності.

Останні дослідження свідчать про те, що ключовими аспектами для забезпечення точного обліку готової продукції є автоматизація процесів, інтеграція сучасних систем обліку та постійне вдосконалення методик оцінки собівартості. Наукові дослідження вказують на важливість зменшення людського фактору та розширення можливостей для аналізу виробничої та фінансової діяльності підприємства. Практичні завдання зосереджуються на впровадженні інноваційних технологій, що дозволяють мінімізувати помилки при обліку та підвищити ефективність управління готовою продукцією.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою даної статті є дослідження основних проблем обліку готової продукції на сучасних підприємствах, аналіз факторів, що впливають на точність облікових даних, та визначення шляхів мінімізації ризиків, пов'язаних із неправильним обліком. В результаті проведеного дослідження сформульовано рекомендації щодо вдосконалення системи обліку готової продукції за допомогою автоматизації процесів та інноваційних підходів, що сприятиме підвищенню ефективності управління запасами й фінансової стабільності підприємств.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Готова продукція — це кінцевий результат виробничого процесу підприємства, який підлягає реалізації та визначає прибутковість організації. Облік готової

Таблиця 2. Проблеми обліку продукції та шляхи її вирішення

Проблема	Характеристика	Вирішення
Невідповідність фактичної та умовної собівартості продукції	Часто виникають розбіжності між фактичною та умовною (нормативною) собівартістю продукції, що може призводити до неправильного відображення витрат та результатів діяльності підприємства. Причини цього можуть полягати у зміні цін на сировину, порушеннях у виробничому процесі або нерациональному використанні ресурсів.	Впровадження систем, що забезпечують точний контроль за відхиленнями від встановлених нормативів. Це включає регулярний перегляд норм, автоматизацію розрахунків та коригування умовної собівартості залежно від змін зовнішніх факторів.
Труднощі з обліком різноманітного асортименту продукції	Підприємства, які виробляють широкий асортимент продукції, можуть зіткнутися з труднощами в обліку через необхідність врахування великої кількості різних показників, таких як собівартість окремих видів продукції, витрати на їх виробництво та реалізацію.	Автоматизація процесу обліку готової продукції за допомогою сучасних програмних засобів значно спрощує ведення документації та мінімізує ризик помилок. Це дозволяє швидко генерувати необхідні звіти за асортиментом продукції, витратами та доходами. Впровадження аналітичного обліку.
Нестача інтеграції облікових систем з іншими бізнес-процесами	На багатьох підприємствах системи бухгалтерського обліку не інтегровані з іншими підрозділами, такими як відділ виробництва або збуту. Це ускладнює облік запасів готової продукції, особливо в реальному часі, що може призвести до затримок або неефективного управління	Впровадження інтегрованих ERP-систем (Enterprise Resource Planning), які дозволяють вести облік усіх виробничих процесів у єдиній системі, дає можливість отримувати актуальні дані про залишки готової продукції в режимі реального часу, що сприяє більш ефективному управлінню запасами.

Джерело: сформовано авторами на основі [2; 3].

продукції є важливим елементом бухгалтерського обліку, оскільки від точності її оцінки залежить правильність формування фінансових звітів і управлінських рішень. Готова продукція включає товари, що повністю завершили всі стадії виробничого циклу та готові до продажу або передачі споживачам.

Оцінка готової продукції відбувається за допомогою таких основних методів, як метод фактичної собівартості та метод нормативної собівартості. Фактична собівартість включає всі витрати, що були понесені під час виробничого процесу, зокрема матеріальні витрати, витрати на оплату праці та накладні витрати. Нормативна собівартість базується на попередньо встановлених нормативах, що дозволяє підприємству планувати витрати та оцінювати ефективність виробничих процесів (Табл. 1).

Готова продукція є ключовим елементом у фінансовій стратегії підприємства. Її облік, оцінка та управління впливають на здатність організації реалізовувати продукцію, досягати фінансових цілей і забезпечувати стабільний економічний розвиток. Саме тому в сучасних умовах, коли підприємства стикаються з численними викликами, особливо важливим є питання вдосконалення облікових процедур для підвищення ефективності управління запасами готової продукції.

В умовах динамічних змін на ринку та збільшення конкуренції важливо ретельно оцінювати всі аспекти обліку готової продукції, щоб приймати обґрунтовані управлінські рішення. Таблиця 1 надає чіткий огляд основних методів оцінки готової продукції та їхніх характе-

ристич, що може допомогти підприємствам вибрати найбільш ефективний підхід до управління обліком та аналізом готової продукції.

У процесі обліку готової продукції підприємства стикаються з низкою проблем, які впливають на точність облікових даних, фінансові результати та управлінські рішення. Основні проблеми обліку готової продукції можна поділити на декілька ключових категорій (Табл. 2).

ERP-системи (Enterprise Resource Planning) — це програмні рішення, що інтегрують усі ключові бізнес-процеси компанії в єдину інформаційну систему. Вони охоплюють різні функції, такі як управління виробництвом, збутом, закупівлями, фінансами, обліком запасів, а також людськими ресурсами.

Ключовою перевагою ERP-систем є можливість автоматизації та взаємозв'язку між різними відділами підприємства, що забезпечує прозорість і точність даних в реальному часі. Це дозволяє оперативно контролювати облік готової продукції, скорочувати помилки, покращувати планування та аналіз діяльності компанії.

Прикладом використання ERP-системи на виробничому підприємстві може бути завод, що виробляє меблі, ERP-система об'єднує процеси закупівель, виробництва, складування та бухгалтерського обліку. Коли замовлення на виготовлення меблів надходить до системи, ERP автоматично:

1. Оновлює дані про наявність сировини на складі. Коли надходить нове замовлення на виготовлення меблів, ERP-система перевіряє, чи є необхідна сирови-

на (дерево, тканина, металеві деталі тощо) на складі. Ця функція дозволяє автоматично оновлювати інформацію про залишки сировини в реальному часі, що запобігає затримкам у виробництві через її нестачу. Якщо сировини недостатньо, система може автоматично згенерувати замовлення на додаткову закупівлю, спрощуючи процес управління матеріалами.

2. Розподіляє завдання між виробничими підрозділами. Після отримання замовлення ERP-система розподіляє завдання між різними виробничими підрозділами залежно від наявності ресурсів і поточного завантаження цехів. Наприклад, один підрозділ може відповідати за виготовлення каркасу, інший — за обшивку, а третій — за збирання готових меблів. Ця автоматизація допомагає оптимізувати використання робочої сили та ресурсів, забезпечуючи злагоджену роботу всього підприємства.

3. Відображає витрати на виробництво та логістику в бухгалтерських документах. ERP-система автоматично збирає та обробляє дані про всі витрати, пов'язані з виготовленням продукції — від закупівлі матеріалів до витрат на логістику. Ці дані автоматично інтегруються в бухгалтерську систему, що дозволяє точно відображати собівартість продукції, аналізувати рентабельність, а також забезпечувати своєчасне і точне складання фінансової звітності. Завдяки цьому підприємство може відслідковувати прибутки та витрати в реальному часі.

4. Формує звіти для керівництва в реальному часі: кількість виробленої продукції, її собівартість, прибутковість і наявність готової продукції на складі. ERP-система генерує звіти, які дають керівництву повну картину про виробничі процеси та фінансовий стан підприємства. Такі звіти можуть містити інформацію про кількість виробленої продукції, її собівартість, прибутковість, залишки готової продукції на складі тощо. Це дозволяє швидко реагувати на зміни в попиті, коригувати виробничі плани та приймати зважені управлінські рішення на основі актуальних даних.

Завдяки ERP-системі керівники бачать всі ці процеси в режимі реального часу, що дозволяє їм швидко приймати рішення та оптимізувати бізнес-процеси. Відповідно до вищевикладеного матеріалу, можна виділити певні заходи, що допоможуть підвищити ефективність управління запасами, оптимізують використання ресурсів підприємства, знизять витрати на ручне управління та сприятимуть фінансовій стабільності підприємства:

1. Впровадження ERP-систем: для підвищення прозорості та ефективності обліку готової продукції слід інтегрувати ERP-систему, що об'єднає всі бізнес-процеси компанії в єдину систему. Це допоможе автоматично відслідковувати запаси, контролювати витрати, оптимізувати виробництво й підвищити точність обліку.

2. Автоматизація складу: використання сучасних технологій для автоматизованого управління складом (WMS) дозволяє зменшити людські помилки, полегшити інвентаризацію та забезпечити точність даних про кількість і розташування готової продукції в режимі реального часу.

3. Аналітика на основі даних: використання великих даних та штучного інтелекту для аналізу попиту, планування виробництва і збуту допоможе ефективніше управляти запасами та уникнути перевиробництва або дефіциту продукції.

4. Автоматизація документообігу: впровадження електронного документообігу забезпечить швидке оброблення фінансових і виробничих документів, знижуючи ризики втрати або помилок при ручному введенні інформації.

5. Покращене планування виробництва: автоматизовані системи планування дозволять точніше прогнозувати потреби у виробництві, знижуючи витрати на зберігання та підвищуючи оборотність готової продукції.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проблеми обліку готової продукції залишаються важливою та актуальною темою для багатьох підприємств, незалежно від галузі та розміру. Особливо критичним є питання обліку в умовах сучасної економіки, яка відзначається швидкими змінами, глобальною конкуренцією та постійними викликами в управлінні ресурсами. Головні проблеми, з якими стикаються підприємства, включають неточності в обліку через людські помилки, недостатню автоматизацію процесів, неефективне управління запасами та труднощі зі складуванням продукції. Ці фактори можуть безпосередньо вплинути на фінансову стабільність компанії, призводячи до втрати прибутків, зростання витрат і послаблення конкурентних позицій на ринку.

Одним з основних аспектів, що впливає на ефективність обліку готової продукції, є ручне введення даних, яке часто стає причиною помилок і неточностей. Також значним викликом є відсутність систематичного підходу до управління запасами, що може призвести до надлишкових або дефіцитних залишків продукції на складі. Ці проблеми ускладнюють прогнозування потреб виробництва, планування фінансових витрат та управління операційною діяльністю загалом. В таких умовах підприємства потребують гнучких, інноваційних рішень, які б сприяли оптимізації цих процесів.

Впровадження сучасних технологій може стати ключем до вирішення багатьох цих проблем. Зокрема, автоматизація облікових процесів за допомогою ERP-систем здатна значно підвищити точність та швидкість обробки даних, скорочуючи час на обробку інформації і знижуючи ризик помилок. ERP-системи дозволяють інтегрувати різні функціональні підрозділи підприємства, включаючи бухгалтерію, управління запасами, закупівлі, продажі та виробництво, що забезпечує загальний контроль над обліком та логістичними операціями.

Автоматизація документообігу також є важливим елементом для покращення обліку готової продукції. Використання електронних документів та цифрових платформ для обміну даними дозволяє знизити паперову бюрократію, підвищити прозорість процесів і швидкість прийняття рішень. Це також сприяє покращенню комунікації між різними підрозділами підприємства та зменшенню часу на виконання операційних завдань.

Додатково до впровадження технологій, важливим аспектом є забезпечення регулярної інвентаризації та дотримання бухгалтерських стандартів. Підприємства, що впроваджують сучасні технології, можуть уникнути

більшості проблем, пов'язаних з обліком, якщо їх системи управління запасами та облікові процеси будуть належним чином організовані та інтегровані.

У підсумку, вдосконалення системи обліку готової продукції за допомогою інноваційних технологій є стратегічно важливим для підвищення ефективності діяльності підприємств. Інтеграція ERP-систем, автоматизація складів, Інтернет речей та електронний документообіг створюють потужний інструментарій для зниження ризиків, підвищення точності облікових даних і забезпечення фінансової стабільності компаній. У сучасних умовах економічної невизначеності та глобальної конкуренції, ці кроки можуть стати вирішальними для підприємств, які прагнуть не тільки вижити, але й зростати, зміцнюючи свої позиції на ринку та підвищуючи конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.

Література:

1. Рибалко О.М., Полтавченко О.С.. Проблеми обліку готової продукції і її реалізації. Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал 2020. № 11. URL: <https://nauka-online.com/publications/economy/2020/11/problemi-obliku-gotovoyi-produktsiyi-i-yiyi-realizatsiyi/>
2. Жмур Н. М. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації. Держава та регіони. Серія "Економіка та підприємництво". 2007. № 2. С. 301—304.
3. Баланюк І. Ф., Григорів О. О., Іванюк Т. Л. Організація обліку і контролю готової продукції підприємства. Інноваційна економіка. 2020. № 12. С. 157—163.
4. Булкот Г. В., Осика О. О. Особливості обліку та контролю документального оформлення руху готової продукції в підприємствах, установах, організаціях України. Економіка. Фінанси. Право. 2019. № 11. С. 9—14.
5. Візіренко С. В., Агаркова О. В. Організація обліку процесу реалізації готової продукції. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 24. С. 36—42.
6. Гончарова В.Г., Савчина А.І. Нормативно-правове регулювання обліку готової продукції. Міжнародний науковий журнал "Грааль науки". | № 23 (грудень). 2022. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.23-12.2022.06>
7. Візіренко С., Шуляк С. Удосконалення обліку готової продукції та витрат на збут. Управління змінами та інновації, (1), 24—29. 2021. URL: <https://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/6>
8. Шепель І. Сучасні можливості організація обліку витрат виробництва і готової продукції в умовах комплексної автоматизації. Економіка та суспільство, (55). 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-7>
9. Єлісєєва О.К., Вакульчик О.М. Методологічні аспекти обліку і аудиту готової продукції та її збуту на промисловому підприємстві. Науковий погляд: економіка та управління, № 1 (77). 2022. С. 81—93.
10. Шостак Г. В. Готова продукція: проблеми відображення у бухгалтерській звітності та шляхи їх вирішення. URL: https://er.knuid.edu.ua/bitstream/12345-6789/2289/1/2016042829_TEZY_V3_P070.pdf
11. Бойко В.М. Методи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції. Бухгалтерський облік і аудит. 2022. № 9. 71 с.
12. Заокіпна Н.С. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізація. URL: <http://intkonf.org/zaokipna-ns-udoskonallennya-oblikugotovoyi-produktsiyi-ta-yiyi-realizatsiyi/>

References:

1. Rybalko, O.M. and Poltavchenko, O.S. (2020), "Problems of Accounting for Finished Products and Their Realization", *Nauka onlain: International Electronic Scientific Journal*, vol. 11.
2. Zhmur, N.M. (2007), "Improvement of Accounting for Finished Products and Their Realization", *Derzhava ta rehiony. Seriya "Ekonomika ta pidpryjemstvo"*, vol. 2, pp. 301—304.
3. Balanyuk, I.F., Hryhoriv, O.O. and Ivaniuk, T.L. (2020), "Organization of Accounting and Control of Finished Products of the Enterprise", *Innovatsiyna ekonomika*, vol. 12, pp. 157—163.
4. Bulkat, H.V. and Osika, O.O. (2019), "Features of Accounting and Control of Documentary Registration of Finished Product Movement in Enterprises, Institutions, and Organizations of Ukraine", *Ekonomika. Finans. Pravo*, vol. 11, pp. 9—14.
5. Vizirenko, S.V. and Harkova, O.V. (2018), "Organization of Accounting for the Process of Realization of Finished Products", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, no. 24, pp. 36—42.
6. Honcharova, V.G. and Savchyna, A.I. (2022), "Normative and Legal Regulation of Finished Goods Accounting", *International Scientific Journal "Graail of Science"*, vol. 23. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.23.12.2022.06>
7. Vizirenko, S. and Shulyak, S. (2021), "Improvement of Accounting for Finished Goods and Sales Expenses", *Change Management and Innovations*, vol. 1, pp. 24—29, available at: <https://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/6> (Accessed 15 Sept 2024).
8. Shepel, I. (2023), "Modern Opportunities for Organizing Accounting for Production Costs and Finished Goods in the Context of Comprehensive Automation", *Economy and Society*, vol. 55. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-7>
9. Yeliseieva, O.K. and Vakulchuk, O.M. (2022), "Methodological Aspects of Accounting and Auditing of Finished Goods and Their Sales at an Industrial Enterprise", *Scientific View: Economics and Management*, vol. 1 (77), pp. 81—93.
10. Shostak, H.V. "Finished Goods: Problems of Representation in Financial Statements and Solutions", available at: https://er.knuid.edu.ua/bitstream/123456789/2289/1/2016042829_TEZY_V3_P070.pdf (Accessed 15 Sept 2024).
11. Boyko, V.M. (2022), "Methods of Accounting for Production Costs and Product Cost Calculation", *Accounting and Auditing*, vol. 9, 71 p.
12. Zaokipna, N.S. (2015), "Improvement of Finished Goods Accounting and Their Realization", available at: <http://intkonf.org/zaokipna-ns-udoskonallennya-obliku-gotovoyi-produktsiyi-ta-yiyi-realizatsiyi/> (Accessed 15 Sept 2024).

Стаття надійшла до редакції 27.09.2024 р.